

ZGODNJA DANICA.

KATOLIŠK CERKVEN LIST.

«Danica» izhaja vsak petek na celi pol in velja po pošti za celo leto 4 gl. 20 kr., za pol leta 2 gl. 20 kr., za četrť leta 1 gl. 20 kr. V tiskarni sprejemana za celo leto 3 gl. 60 kr., za 1/2 leta 1 gl. 80 kr., za 1/4 leta 90 kr., ako zadene na ta dan praznik, izide »Danica« dan poprej.

Tečaj LI.

V Ljubljani, 15. aprila 1898.

List 15.

Mračí se, o Gospod, pri nas ostani!

Mračí se, Jezus! sreče dan vgasuje,
Človeštvo kjer zapušča pravo luč;
Zapuščá, tebe Jezus, zametuje,
Brez tebe najti hoče blagra ključ;
V temoti tava in se smrtno rani,
Gospod, usmili se, pri nas ostani.

Mračí se, Jezus! Ime tvoje sveto,
Brezverni svet brez kazni sramoti;
V slepoti zlobni, vero razodeto
Oblastvo teme psuje in taji.
Mladost izdaja strasti razujzdani,
Usmili se, Gospod, pri nas ostani!

Mračí se, temno, glej, prostozidarstvo
Vladarstva skoraj vsa ima v pesteh,
Če ti ne bil bi sveti cerkvi varstvo,
Že davno strta bila bi na tleh
Varuj nevesto v vojski neprestani,
Gospod usmili se, pri nji ostani!

Narode vklepa v sužnost kralj temine,
Ker jarem tvoj težil jih je lahak,
Ker so zavrgli tebe Luč višine,
Obdaja zdaj jih smrtna senca, mrak;
Resnica večna! mrak laži odstrani,
Gospod vsmili se, pri nas ostani!

Mračí se, Jezus! zlobno pobratimstvo
Pogrezniti v brezverstvo hoče svet,
Boga taječ in večno domovinstvo,
Pripravlja vojska se . . kdo bo otet?
Otetí nas le ti Gospod si vstani,
Ohrani nas, varuj, pri nas ostani!

Božanstvo tvoje spet časte naj v zborih;
In slava tvoja, v mestih in vaseh
Oživi v srcih, v slovstvu, umotvorih.
Zavladaj spet v palačah in gradeh,
Povsod, povsod se ti Gospod nastani,
Nas razsvitluj, na vek pri nas ostani.

Brez tebe nič ne moremo storiti;
A vse doseči moremo s teboj;
V imenu tvojem čemo se združiti,
In prapor naš presveti križ bo tvoj,
Si zmagal ti, mi bomo ti udani,
O bodi z nami in pri nas ostani.

Ko se zmračí za smrt — na dan slovesa,
Opešalo ko trudno bo telo,
Ko vtihne srce, vgasne luč očesa,
Ko v temno nas zagrebejo zemljo,
Naj delež dušam bo med nebeščani.
Pri tebi, o Gospod! na desni strani.

Radoslav.

MIHAEL,

po božji milosti in po božjem usmiljenju
knez in škof lavantinski,

*mnogočastiti duhovščini in vsem vernikom svoje škofije
pozdrav, blagoslov in vse dobro od Boga Očeta in Boga
Sina v edinosti sv. Duha!*

»Glej, Mihael, eden izmed najprvih
knezov, mi je prišel na pomoč.«
(Dan. 10, 23.)

I.

O češčenju angeljev.

(Dalje.)

7.) Ti in še drugi slični dogodki so nam shranjeni v sv. Pismu kot neovržni dokazi tesne zveze, katere je med ljudmi in med angeli, in nas morejo do jasnega prepričati, da nam nebeški prijatalji na strani stoje in nas po zunanjih dogodkih in po notranjih opominih in svaritvah varujejo, branijo, tolažijo in osrčujejo.

Druga služba angeljev je, da naše molitve in naša zasluženja, sploh naša dobra dela nosijo pred prestol božji: »Ko si z solzami molil«, zagotavlja Rafael očeta Tobijo, »ko si mrtve po-

kopaval in si popuščal svoje kosilo in si mrtve po dnevu skrival v svoji hiši, po noči pa pokopaval, sem jaz tvojo molitev nosil pred Gospoda.“ (Tob. 12, 12). In sv. Janez, veliki prerok nove zaveze, je tudi videl v svojem zamaknjenju angelja stati pred altarcem Gospodovim z zlato kadilnico: „In dano mu je bilo mnogo kadila, da bi položil molitev vseh svetnikov na zlato altar, kateri je pred sedežem božjim. In dim kadila se je kvišku valil z molitvami svetnikov iz roke angeljev pred Boga.“ (Skr. razod. 8, 3. 4). In mi katoliški duhovniki molimo dan na dan pri altarcu in prosimo Boga: „Daj te darove po rokah svojega sv. angelja prinesiti na svoj vzvišeni altar, pred obličje svojega božjega veličanstva.“ K temu pristavlja serafski Bonaventura, da nosijo sv. angelji naše molitve pred Boga zato, da ž njimi ob enem sklepajo svoje čiste in svete želje in jim zamorejo tako pridobivati več moč in veljavo.

Druga angeljska služba je, da nas sv. angelji varihi učijo, kaj je volja božja, kaj moramo storiti, česa se varovati. Tako je angelj Hagaro, deklo Abrahamovo in Sarino, opomnil dolžnosti, naj se vrne k svoji gospodinji in se poniža pred njo. (Gen. 16, 9). Tako je poučil angelj sv. Jožefa, naj se ne boji Marije zaročene mu neveste vzeti za svojo ženo, kakor tudi, da ž njo in ž njenim božjim detetom beži v Egipet, in zopet, kedaj se naj vrne v ljubljeno domovino. Tako je angelj opomnil paganskega stotnika Kornelija, naj pokliče apostola Petra in se mu da poučiti v pravi veri. (Dejan. ap. 10, 5). In dijakon Filip je dobil po angelju povelje, naj gre na cesto, ki pelje iz Jeruzalema v Gazo, kjer je potem v bližnji vodi krstil dvornika etijopske kraljice Kandace. (Dejanj. apost. 8, 26. nsl.). V dejanju svetnikov beremo, da je slavni sveti Franciški Romani vedno angelj na strani stal, da jo je pred vsakim grehom svaril ter ostro karal, kadar se je pregrešila.

Iz teh opomb in podatkov je pač jasno, da angelji skazujejo ljudem velike in imenitne dobrote, ako je k njihovemu zveličanju neobhodno potrebno. Ljubezen pa zahteva ljubezen. Zato vprašam sedaj, kako moramo angeljem povračati ljubezen do nas?

8.) Ljubljani v Gospodu! Slišali smo zgoraj, kako se je oče Tobija posvetoval s svojim sinom, na kakošen način bi nebeškemu tovarišu povrnila skazane dobrote. „Kaj moremo dati temu svetemu možu, ki je hodil s teboj,“ tako oče skrbljivo povprašuje sina. „Oče“, odgovarja mladi Tobija, „kakošno plačilo mu bodemo dali, ali kaj more vredno biti njegovih dobrot?“ (Tob.

12, 1. 2.). Tudi mi, ljubi škofljani, se moramo vprašati, kaj smo dolžni angeljem varuhom, svojim spremljevalcem in voditeljem po nevarnosti polnem potu življenja. Le s hvaležnostjo moremo svojim pomočnikom deloma povrniti mnoge in bogate dobrote, katere nam skazujejo od zibelje do groba. Druzega ne moremo storiti, ker angelji že uživajo radosti večnega zveličanja in nas torej ne potrebujejo. Hvaležnost pa, katero smo dolžni svojim angeljem varuhom, se more kazati prav različno.

Razodevlje s v tem, da angelje častimo. S spoštovanjem do angeljev nas mora navdajati premišljevanje njihove svetosti in čistosti, katera jih dela vredne, da vedno gledajo obličje božje, kakor uči sv. evangelij na praznik vseh angeljev varuhov. (Mat. 18, 10.). Čistimo in čislajmo jih vsikdar s tem, da se zjutaj in zvečer in čez dan srčno priporočamo njihovemu mogočnemu varstvu. Svojo hvaležnost do angeljev kažemo nadalje s tem, da jim darujemo svojo ljubezen, svoja srca. Angelji nas ljubijo z nebeško ljubeznijo, ker bolje vedo in spoznajo, kakor katerikoli človek, kaj je Jezus Kristus storil in trpel za nas. In prav iz te ljubezni do nas nosijo naša dobra dela pred prestol Vsemogočnega. Tudi kot grešniki jim moremo povrniti svojo ljubezen s tem, da se spreobrnemo in spokorimo. Saj nas zagotavlja sam Jezus Kristus, da je med angelji večje veselje nad enim grešnikom, ki se spokori, kakor nad devetindevetdesetimi pravičnimi, ki ne potrebujejo pokore. (Luk. 15, 7—10). O, ko bi vsi škofljani sveti postni čas prebili v molitvi in premišljevanju, v pokori in zatajevanju, in ko bi potem vsi opravili sv. velikonočno spoved in prejeli sv. obhajilo, koliko veselje in radovanje bi bilo med njihovimi angelji varuhi v nebesih! Kako bi vsa spokorna dela svojih varovancev nosili pred sedež Najvišjega in bi jim od tam izposredovali in izprosili novih obilnih milostij!

Nadalje se angeljem skazujemo hvaležne, ako imamo zaupanje do njih. To se zgodi, ako jih v vseh svojih potrebah prav ponižno pomoči prosimo: „V vseh nevarnostih“, piše sv. Bernard, „v vseh skušnjavah, v vseh dvomih, v vseh svojih dejanjih zatekajmo se k svojim angeljem, kličimo jih na pomoč in prosimo, da nam delijo pomoč in srčnost.“ Da pa so nam vedno na strani, varujmo se velikih grehov in napak. Ker „kakor dim prežene čebele, tako greh prežene angelje varuhe našega življenja“, opaza primerno sv. Bazilij Veliki. Vsikdar bomo lahko premagali svoja slaba nagnjenja in svoje strasti, ako si živo predočujemo angelja varuha, ki nam ne-

vidno stoji na strani, ako pomislimo, kako so vraži greh in vse hudo.

Največo in najboljšo hvaležnost pa skazujemo svojim angeljem varuhom z gorečim posnemanjem njihovega svetega vzgleda. Angelji služijo nam ljudem in nas varujejo iz ljubezni do Boga. To naj nas nagiba, da tudi mi svojo ljubezen kažemo v tem, da skrbimo in delamo za njegovo časno in večno srečo, da se z besedo in dejanjem potegujemo posebno za tiste, kateri so naši skrbi izročeni. Slavni misijonar oče Matija Faber je imel navado, ob prihodu na misijonsko postajo prositi angelje prebivalcev, da bi jim izprosili od Boga poslušno uho in blagovoljno srce. Tako je bil Faber sam zares angelj varuh prebivalcem. Saj je angeljska služba pa tudi angeljsko zaslužnje, storiti vse bližnjemu v prid in ga ohraniti na potu čednosti in zveličanja. — Angelji naj nam bodo vzvišeni vzori v češčenju in spolnjevanju božje volje. Naglo, kakor blisek, spolnjujejo in izvršujejo naročila božja; to hoče krščanska umetnost izražati in predočevati tako, da slika angelje s perotnicami. Božji Izveličar nas uči moliti: Zgodi se tvoja volja kakor v nebesih tako na zemlji. To voljo Očeta nebeškega izvršujemo po vzgledu angeljev, ako spolnjujemo zapovedi božje in cerkvene, katere nam razodevljejo njegovo sveto voljo. Radi izvršujemo voljo božjo, ker tako delamo največje veselje Gospodu vojskinih trum in pa svojim ljubim angeljem varuhom.

(Dalje sledi.)

Kaj je z vero?

(Ant. Hribar.)

Predno dalje govorim, naj navedem v potrdilo prejšnjega in ob enem za podlago nadaljnjemu razpravljanju nekoliko besed sv. pisma. V Modrostnih bukvah v 8. poglavju beremo:

„Kdo izmed ljudi more vedeti božji sklep, ali kdo si more misliti, kaj Bog hoče? Misli umrlih so namreč boječe in naša previdnost je negotova. Ker telo, ki je strohljivo, teži dušo in in praten prebivališče tlači pamet, ktera veliko misli. Težko umemo, kar je na zemlji, in s trudom najdemo, kar je pred očmi. Kdo bo tedaj preiskal, kar je v nebesih? in kdo bo tvojo misel vedel, ako ti ne daš modrosti, in ne pošlješ svojega svetega Duha z visokosti, da se ljudje nauče, kar tebi dopade?“

Kako jasno se iz teh besedij vidi, da do prave vere človeški um sam po sebi nikdar dospeti ne more. Res je, da človeška pamet mnogo prikrito naravno moč in silo najde po truda-

polnem raziskavanju. In čuditi se moramo, kako velikanske iznajdbe je napravil v teku sto in tisočletij človeški um. Priprosti pameti se vidijo nekatere izumbe človeškega duha kar prava čuda. Pa do teh velikanskih iznajdb je prišel človek le na podlagi znanih naravnih zakonov. Vse človeške iznajdbe niso torej nič nadnatura-nega, ampak zgolj narurne stvari, katerim je Bog človeka postavil za gospodovalca. Da bi pa človek s svojo narurno pametjo sam od sebe iznašel kako višjo nadnarurno istino, resnico, za to je človeški um preomejen.

„Kdor mojo besedo posluša, in veruje njemu, kateri me je poslal, ima večno življenje.“ Tako piše sv. Janez v 5. pogl. 24. vrsti.

„Vera je trdno čakanje upanih reči, prepričanje od reči, ktere se ne vidijo. . . . Po veri spoznavamo.“ Tako piše sv. Pavel Hebrejcem v 11. pogl.

„Polni zaupanja smo tedaj, ker vemo, da dokler smo v telesu, potujemo. (V veri namreč živimo in ne v gledanju.) Polni zaupanja pa smo in želimo veliko bolj se ločiti od telesa in pričujoči biti pri Gospodu.“ (II. Kor. 5. 6—8.)

„Abraham je verjel Bogu, in to mu je bilo v pravičnost prišteto. Spoznajte tedaj, da kateri so iz vere, oni so Abrahamovi otroci. Ker je pa pismo prevedelo, da Bog iz vere opravičuje narode, je napovedalo Abrahamu: Oblagodarjeni bodo v tebi vsi narodi. Oni tedaj, kateri so iz vere, bodo oblagodarjeni z vernim Abrahamom.“ (Gai. 3. 6—8.)

„Vsi ste otroci božji po veri, ki je v Jezusu Kristusu.“ Gal. 3. 26.

„Iz milosti namreč ste bili oteti po veri, in to ne iz sebe.

Zakaj, to je božji dar.“ (Efež. 2. 8.)

Da božji dar je vera, ne izmišljotina človeške pameti. Iz nebes je prišla in vodi v nebesa. Sv. Janez Krizostom primerja vero svetilki, ktera vso hišo razsvetljuje: tako razsvetljuje sv. vera dušo, da spoznava. „Kakor razjasni luč teme, tako prešinja vera krščanske skrivnosti. Česa vera ne najde? Ona seže do najnepristopnejšega, razume, kar je neznanega, spozna, kar je izvanrednega; uvidi, kaj pride naposled; samo večnost tako rekoč vera sklepa v svojem naročju.“ Sv. Bernard. Sv. Avguštin pak je večkrat rekel: „Jaz verujem, da pridem do spoznanja.“ Sv. Anzelm je molil: „Jaz želim, o Bog, le nekoliko spoznati od tvoje resnice, ktero moje srce veruje in ljubi. Jaz nočem spoznati, da bi veroval, ampak jaz skušam verovati, da spoznam. Ker tudi to verujem, da ne dobim pravega spoznanja, ako prej ne verujem.“

Ludvig Granaški je pisal: „Luč vere, katero je Bog naši duši prižgal, velja kot dokaz in stori, da mi resnice, ki nam jih je Bog izročil, z večjo gotovostjo, bolj trdno verujemo, kakor bi nas mogel kdaj človeški um prepričati. V resnici brez primere bolj gotovo je tega se držati, kar božja resnica spričuje, kakor tega, kar se z računskimi dokazi dokazuje.“

Kaj se pravi verovati? — Kakor priprosti kmetiški človek veruje zvezdogledu, ki mu pripoveduje, da je zemlja okrogla in da se ta okoli solnca suče, ne pa solnce okoli zemlje, tako verujemo mi božjemu razodenju tudi v slučaju, ako nam kaj tacega pove, česar mi z našim omejenim umom ne moremo pojmiti. Kot je namreč priprosti človek prepričan, da zvezdoznanec lahko zahteva, da se mu veruje, ker je v svoji stroki veliko učenejši, kot drugi, tako in še veliko bolj smo dolžni mi verovati razodenju božjemu, ker večnost vsevednega Boga neskončno presega vsa naša domnevanja.

Mislimo bogato opravljeno dvorano, v kateri je polno dragocenosti. Pa kak užitek ima nad temi krasotami tvoje oko, če je v dvorani tema? Pri luči pa si lahko vse za vrstjo ogledaš. Pa ko človek še s svojim naturnim spoznanjem ne more spoznavati nadnaturnih, dokler ga luč milosti božje ne razsvetli. — Naturni človek je podoben divjaku, ki ima v sebi rastivno moč, lahko zraste visoko in debelo drevo. Vrtnar pa cepi na divjak zlahtno mladiko in obrne ono rastivno moč čisto v drug plemenitejši tok. Naturnemu človeku se mora tako vlitati nadnarurna moč, milost božja, da zamore nadnarurno življenje živeti. — Da se naša zemlja ohranja v neprestanem delovanju in življenju, da rodi zelišča, cvetlice, drevesa, živali itd. K temu jej pomaga le blagodejna toplota in svetloba nebeškega solnca. In duša ne more roditi zelišč in cvetlic duhovnega življenja, ako je ne ogreva posebna milost božja.

Vera je tedaj velika svetilka, ki nam sveti iz neba, nam razjasnuje um, nas vodi do spoznanja božjega, do spoznanja samega sebe, razvema naše srce, da ljubimo Boga in živimo po njegovih zapovedih.

(Dalje prih)

Svetinje orodja, ki se je rabilo pri Kristusovem trpljenju.

Ne dvomim, dragi bralec, da rad premišljuješ bitko trpljenje našega Gospoda. Gotovo si se v preteklem postnem času velikokrat v duhu pri Njem mudil in izvestno si tudi pretekli teden spremljal svojega Odrešenika na zadnjem potu. Zato upam,

da te bo tudi zanimalo, če kaj izveš o orodji, ki je pomagalo pri našem odrešenju.

V petek zgodaj zjutraj peljejo judovski kričachi Jezusa od Kajfa k Pilatu, da bi izrekel nad njim smrtno sodbo. Mirno gre Jezus med zdivjano druhaljo po marmornatih stopnjicah in stopi v palačo Pilatovo. Kmalu na to pa zopet vidiva, nedolžno jagnje med steklenimi volkovi iti po ravno teh stopnicah. Vrača so namreč od Heroda, kamor ga je rimski namestnik poslal.

Te stopnice, ki se imenujejo svete stopnice, je dala sv. Helena pozneje prenesti v Rim, kjer jih časti pobožno ljudstvo v posebnem poslopju poleg cerkve sv. Janeza v Lateranu. Stopnice, katerih je 28, so iz belega mramorja in so sedaj prevlečene z orehovim lesom.

Kmalu na to vidiva Jezusa privezanega na steber in neusmiljene rabeljne, ki udrihajo s šibami in biči po Njegovem telesu. Pomudi se nekoliko pri stebru. Iz Pilatove palače so ga prenesli v cerkev na Sijonu. Sv. Hijeronim namreč pripoveduje, da ga je sv. Pavla videla ondi v cerkveni veži za podporo. Od tam so ga l. 1103. prenesli v cerkev Božjega groba. Od 13. stoletja je last frančiškanov, ki so ga dobili od kanonikov sv. Avgušтина takrat, kakor obednico, v kateri je Jezus obhajal zadnjo večerjo. Ko so pa mohamedani l. 1551. izgnali frančiškane iz obednice, so razbili tudi steber, ker so mislili, da so v njem skriti zakladi. Frančiškani so vzeli koščke s seboj. Nekoliko so jih poslali papežu Pavlu IV., cesarju Ferdinandu I., španskemu kralju Filipu II., in nekaj v beneško republiko. Največji kos pa so obdržali. Velik je nekaj nad pol metra, in tako debel kakor človeška glava. Barve je zelenkaste, narejen je namreč iz porfirja. Spodaj je okovan z zlatim obročkom. Od l. 1555. ga hranijo v kapeli cerkve Božjega Groba, kjer se je prikazal Izveličar svoji Materi po vstajenji. Stoji na desni strani tik vrat za močno, pozlačeno ograjo iz železa. Samo na veliko sredo ga javno izpostavijo. Tedaj ga smeš od blizu počastiti in poljubiti. Ta dan se vse drenja okoli njega. Vsake vrste ljudje od blizu in daleč prihajajo, polagajo ob njem razne stvari in pritiskajo nanj rožne vence, katere hranijo potem kot dragocene spominke.

Tudi v Rimu hranijo „steber bičanja“ v cerkvi sv. Praksede. Tja ga je spravil legat papeža Honorija III., kardinal Janez Kolona. Kapelica, v kateri je shranjen, se imenuje cappella della colonna, ali cappella di s. Zeno. Ta je blizu tako visok, kakor Jeruzalemski, a je iz jaspisa. Pa ta ni steber, pri katerem je bil Gospod bičan. Najbrž je to tisti steber, pri katerem je bil Jezus privezan v hiši Kajfovi, med tem ko so sodili.

Ko so brezsrčni vojaki stopili Jezusovo telo, si dovolijo še nekaj groznega. Jezusa posade na kamnit steber, spletejo trnjevo krono, mu jo denejo na glavo, ogrnejo ga s škrlatnim plaščem, mu dajo trst v roko, pokleknejo pred njim, jemljejo mu „žezlo“ iz roke, in ga bijejo z njim po glavi, da se trnje zadira globoko v senca. — Ta steber, na katerem sedi sedaj Jezus, se imenuje steber zasramovanja. Hranijo ga neka stranska kapelica v cerkvi Božjega Groba. Le glej! svojega Boga, kako sedi ponižno med razuzdano druhaljo! Glej, kako mu kaplja kri iz ran, katere mu je zadala trnjeva krona. Ta trnjevi venec

so spletki iz šib nekega grma, ki spada v vrsto šitovnega lesa, iz kakoršnega je bila narejena skrinja zaveza. Vejice tega grma se dajo lahko zvijati in upogibati, in so prav gosto s trnjem obraščene. Trnjevo krono je našel l. 1205. Balduin, ko je s svojimi križarji osvojil Carigrad, v palači Bukoleon. Pozneje je prišla v roke svetega francoskega kralja Ludovika, ki jo je prenesel v Pariz. Med francosko prekucijo so jo skrivali po različitih krajih. Leta 1806. je prišla v cerkev Naše ljube Gospe (Notre-Dame), kjer je še sedaj. Toda trnjev nima več. Polagoma so jih podarili različnim cerkvam. V Rimu sta shranjena v cerkvi sv. Križa dva trna, drugi so ali v Jeruzalemu, ali na Dunaji, Monakovem, Kolinu, Treviru, Benedkah, Bolonji in Bari.

Trst, ki ga je Jezus držal v roki na svojem sramotnem prestolu, je bil iz trdega lesa, iz kakoršnega delajo palčice sprehajalčice. Les raste v večji meri po Palestini. Nekatere dele svetega žezla Kristusovega hranijo sedaj v Rimu, v Ahenu in Orviju.

Zdaj zagledava svojega Gospoda takšnega, kakor sva ga videla na stebru zasramovanja, na potlakanem, vzvišenem prostoru pred sodiščem Pilatovim. Sodnik hoče ljudstvo omečiti, in zato jim je pokazal njihovega kralja v taki podobi. Toda srce Izraelovo ostane trdo kakor kamen. Zasllišiva klice: Proč z njim! Križaj ga! — Kmalu potem vidiiva Jezusa, kako nese iz mesta proti Kalvariji težki križ. Kri mu kaplja iz obraza, in krvave sledove vidiiva na tleh. Glej, tu stopi usmiljena žena iz množice, in poda Jezusu bel prt, da si obriše opljuvano krvavo obličje. Hvaležno pogleda usmiljeno ženo, ko ji vrne prt, v katerega je utisnil podobo svojega svetega obličja. Potni prt sv. Veronike se sedaj hrani kot jedna najbolj dragocenih svetinj, med katerimi je tudi kos pravega sv. križa, sv. sulica in glava sv. Andreja, v cerkvi sv. Petra v Rimu.

Jezus se bliža počasi svoji smrti.
(Konec prihodnjih)

Ogled po Slovenskem in dopisi.

Trst, 9. aprila 1898. Tržaški iredentovci so pričeli strastno gonjo proti preblagemu škofu Šterku. Pritožujejo se proti njemu na Vatikan, na avstrijskega papeževega nuncija in na vse mogoče instance. Vse to pa radi tega, ker je škof upeljal za tržaške Slovence, katerih precej tisočev je ondi, tudi slovenske postne pridige. Kot odgovor na tako nesramno početje, piše tržaški škof:

Ko sem pri svojem nastopu objavil v pastirskem listu, da hočem skrbeti za duše, izročene mi v duševno varstvo, in ker sem po volji sv. Očeta Leona XIII. želel ravno z misijoni najlepše koristiti svojim ovčicam, sem hotel vpeljati v Trstu in sicer v postnem času misijonske propovedi v treh jezikih. Te propovedi naj bi se vršile tako: v mestu v italijanskem in nemškem jeziku in pri sv. Jakobu v slovenskem jeziku. Ker sem pa izvedel, da žele tudi pri sv. Jakobu italijanske propovedi, odredil sem tako, da bi bile iste po Veliki noči. Zavoljo tega pa, da so se določili misijoni pri sv. Jakobu, vzdignili so se krivoverci in sovražniki sv. Cerkve in provzročili veliko nevoljo; napadajo mene, škofa, po listih

in v mestni zbornici. Kaj pa je slabega provzročil škof? Nič! On je storil samo svojo dolžnost in ni upeljal nikake novotarije. Kriči se, da hočem posloveniti Italijane. V tem obziru pa je moja vest čista in mirna in naj kriče sovražniki kakor hočejo. O mojem nastopu sem puščal vse, kakor je bilo, ako pa se je kaj spremenilo, se je le v prid Italijanom. Ako je danes v Rojanu italijanski kooperator, je to moje delo, kar me je pa stalo mnogo neprilik; istotako sem pripravljen poslati po jednega v Barkovlje in jednega v Škedenj, ako bode treba. Da se pa lažje izpozna razmerje med laškimi in slovenskimi propovedmi iz let 1857—1897, se razvidi iz sledečega: Navadnih propovedij v nedeljah in praznikih l. 1857 in 1887 je bilo v Trstu:

	leta 1857	1897
italijanskih	7	14
slovenskih	6	6
nemških	2	1

izvenrednih propovedij v ravno istih letih:

	1857	1897
italijanskih	70	350
slovenskih	8	8
nemških	18	18

razun teh še 120 malih molitev v italijanskem jeziku. Iz tega se razvidi, v koliko se je spremenilo v 40 letih v laških in koliko v slovenskih propovedih. Škofa se dolži, da je on vzrok, da se mu je odtegnilo za Veliki teden in za Veliko noč „la brava cappella civica“ v katedrali. Vpraša se, ali je škof prepovedal, da ne sme „cappella“ igrati? Kdo bolj želi, kakor škof sam, da se slavi cerkveni obred v stolni cerkvi pri sv. Justu na veličasten način? V prvem trenutku, ko sem o tem izvedel, sem prosil župana, da naj se potegne za to, da se ta prepoved zopet odpravi, župan pa je odgovoril, da bi se naj slovenske propovedi prenesle od sv. Jakoba v Škedenj. Vpraša se, ali je mogoče, da bi škof preklical dane cerkvene odredbe? Posebno pa, ker ima sv. Jakob faranov tako laških, kakor slovenskih. Dobro vem, da ves prepir in boj ni naperjen toliko proti propovedim, kakor proti moji osebi, proti Kristusu in njegovemu maziljencu, škofu. Hočejo ga z blatom umazati, privezati ga k stebru in bičati s svojim jezikom. Očrnili so me, da sem na prižnici lagal (!) in trdili so, da so zvedeli iz zanesljivega vira, da je bilo glasovanje v konzistoriju radi slovenskih propovedij razcepljeno. Resnica je, da so bili vsi glasovi za slovenske propovedi. Iz tega bi se lahko sklepalo, da je došlo napačno poročilo iz zanesljivega vira v svet. To ni res. Napada naj se mene, kolikor hoče, ali moje kanonike naj se pusti v miru, ker nočem, da bi svet mislil, da je med njimi taci, ki niso vredni svoje časti in svetega poklica. Danes je dan miru, zato podajem svoj blagoslov vernikom ne samo tržaškega mesta, ampak vse svoje verne škofije.

Sarajevo, koncem marca. Mnogo se je pisalo in govorilo in še se piše in govori o novem knezoškofu ljubljanskem. A kje je on, koji nam je nanagloma izginol, marsikateri začujen vpraša. Da, njega ni, ni na suhi zemlji, ampak on biva sedaj na malem, samotnem otoku. Poprej bila je soba njegova ob jednem sodišče, bolnica, advokatska pisarna itd. Zmerom je bilo polno ljudi: jeden je vprašal za svet, drugi je prosil pomoči v nadlogi, tretji zopet, da mu reši kako družinsko zapleteno zadevo. Jedni

noter, drugi ven, ne da bi zvonili ali vprašali slugo, ne da bi dajali nagrado, ako ne da so se prosto zahvaljevali. Soba je sedaj prazna, pusta, zaprta, tako da človeku pridejo solze v oči, ako se vanjo ozre. Še bolj žalostni so oni nevoljniki, ki so tolikokrat našli pri njem pomoči. Kje je naš Presvitli, vprašujejo tužni. Kakor Izveličar sveta, kakor Mojzes ali kakor Elija, šel je v puščavo, zapustil je svetni šum. S saboj vzel je le rožni venček, brevir in še neke nabožne knjige in odšel v mirni Lokrum, kjer se tudi nadškof Stadler zdravi, premišljevati in moliti. Šej je tja okoli 15. marca, da še pomoli za ovce svoje. Ah, dragi Slovenci, koliko bo molil za vaš blagor; podpirajte ga i vi v goreči molitvi. Molite zanj ves ta čas, ker tudi on za vas moli in se posti. —

Ostal bode tam do konca aprila in to za vas. Vže naprej vidim, kako se bodele vi Slovenci zbirali okoli tega angelja miru, da bi složno delali za vero in domovino, kakor ste se tudi do sedaj mej vsemi Slovani najbolj odlikovali. Zato ste vzgajili toliko značajnih in učenih mož, a tudi narod vaš je verno udan cesarju.

Molite tedaj s svojim pastirjem za svojega pastirja, da vam dojde s prihodom njegovim zlata in srečna doba edinosti in bratovske sloge, za koju tudi on sedaj na tihem otočiču tako goreče moli. V to pomoz Bog!

M. Tvrđković.

Razgled po svetu.

Istra. Mnogo se piše o prežalostnih razmerah, v katerih žive istrski Slovenci in Hrvati. Kjer sta le kaka dva Italijana poleg slovenske ali hrvaške večine, tam nima slovenski jezik nobene pravice v uradih ne v šolah, celo iz cerkve so iztirali laški gospodarji jezik slovanskih prebivalcev. Kaj ni to nad vse žalostno, ko morajo poslušati ljudje pridige v jeziku, katerega ne umejo, ko se jim razlaga krščanski nauk v neznanem (laškem) jeziku? Kako silno škoduje tako brezobzirno počenjanje laške gospode rimsko-katoliški cerkvi, se je pokazalo pretečeni teden: Dve celi hrvaški vasi pri Kuzici sta prestopili iz narodnih ozirov v pravoslavje. Seveda, lepo je slišati obete: imeli bodele duhovnika, ki vas bode poučeval v domačem jeziku, ki bode bral slovensko mašo, vse obrede in molitve opravljal v njih lastnem jeziku. Sovraštvo in mržnja do usiljajočega jim laškega jezika in ljubezen do besede materine, katero jim hočejo framažonski Italijani zatreti, jih je omamilo, da so prestopili v — razkolje. Na tem vzgledu uvidi lahko vsakdo, kam vede tako brezobzirna gonja proti drugim narodnostim.

Dunaj. Pri zadnjem ministerskem svetu je predlagal vojaški minister, da se mu dovoli 55 milijonov za pomnožitev mornarice, in da se ima teh 55 milijonov izplačati v 5. letih. Ustavljaj se je toliki svoti z vso silo ogerski finančni minister Lukač; naposled je vojni minister toliko odjenjal, da naj se izplača v 10. letih. Pri tem je ostalo. Vojni minister je utemeljeval svojo zahtevo s tem, da se mora mornarica avstrijska, če hoče še dalje ostati v ravnotežju z drugimi velesilami, pomnožiti najmanj za toliko, kolikor zadošča svota 55 milijonov.

Hrvatsko. Madjarski časopisi neprenehoma napadajo mil. biskupa Strossmayer-ja vsled tega, ker je zabranil na madjarskih šolah v Zemunu in Oseku podučevati nemadjarske otroke veronauk v madjarskem jeziku. Ta odredba škofova popolnoma ustreza šolskim zakonom, in prav smešna je grožnja madjarskih časopisov, da bodo poslali iz Ogerskega duhovnikov v te šole, da bodo poučevali otroke v madjarskem jeziku.

Kakor poroča „Slov. List“, je doživel ban Khuen Hedervary pred poroto v Gjuru sijajen poraz. Neki Julij Ertel proglasil ga je javno navadnim goljufom. Ban ga je tožil, a Ertel je bil oproščen, ker je dokazal, da Khuen Hedervary-ju ni prostora na banskem stolu, ampak nekje drugje.

V Zagrebu je pričel izhajati nov pedagoški naučni list „Krščanska škola“. Vsebina prve številke je prav izborna. Poleg več lepih pesmij je tudi nekaj člankov, ki se bodo še nadaljevali. Izhaja po dvakrat na mesec, in vendar stane za vse leto le 2 gld. Naročnina se pošilja č. g. M Seigerschmiedu, katehetu v samostanu usmiljenih sestra v Zagrebu. List bi priporočali zlasti č. gg. katehetom, katerim bo gotovo dobrodošel.

Rim. Na praznik sv. Benedikta je poslal sv. Oče kardinala Satolli-ja s pismom in darilom 25.000 lir v Montekasino, prvi benediktinski samostan. Darilo naj se porabi za olepšanja groba svetega Benedikta.

Na čast novim kardinalom je napravil papež državni tajnik Rampolla obed, katerega so se vdeležili tudi diplomati raznih držav, člani rimskega plemstva in različni višji prelati. Kardinalski kolegij šteje sedaj 59 članov in sicer od papeža Pija IX. imenovanih še 5 od sedanjega sv. očeta Leona XIII. pa 54.

Koncem minolega meseca je prišlo v Rim okoli 200 ogerskih romarjev. Sv. oče jim je dovolil prisostvovati pri njegovi sv. maši. Vodil je romarje msgr. Gustav König, častni kapelan Nj. Svetosti. Poleg teh so bili prisotni tudi v Rimu bivajoči Ogrji, tako zastopnik avstr. ogerske vlade pri Vatikanu Ambro, msgr. Zichy itd. Po maši jim je podelil papež apostoljski blagoslov. Msgr. König se je potem zahvalil sv. očetu v latinskem jeziku ter izrekel popolno zupanje ogerskih katoličanov do sv. stolice. Potem so romarji drug za drugim poljubili roko Nj. Svetosti. Z burnim trikratnim „Eljen“ so romarji pozdravili v svoje stanovanje odhajajočega papeža.

Pariz. Vojno sodišče francosko je sklenilo, da toži vnovič kot civilna stranka oproščenega romanopisca Zola. Ravno tako so naprosili vojnega ministra, naj skrbi za to, da se blatitelj francoske armade izbriše iz števila častnikov častne legije.

Špansko. Razmere med Španijo in Združenimi državami so postale zadnje dni tako napete, da se pričakuje vsak dan s strahom, da izbruhne vojna. Kakor smo že poročali, je vzrok tej sovražnosti med obema državama veliki in bogati otok Kuba. Španci so imeli o svojem času na tem otoku najboljše vire za svojo državno zakladnico. Zadnji čas so se pa hoteli prebivalci otoka otresti španskega jarma, in pričelo se je dolgotrajno vojevanje med vstaši in Španci. Vstaši so pa dobivali vedno izdatne pomoči v orožju, streljivu in drugih potrebnih stvareh pri Amerikancih, v začetku seveda na skrivaj. Sedaj pa,

ko so Španci izrabili skoro vse svoje moči, ko so izpraznili državno blagajno, se zadolžili in nad stotisoč mož izgubili v boju, sedaj se je zdel Zjedinenim državam pripraven trenotek in nastopile so odločno. Zahtevajo namreč od Špancev, da dajo brezpogojno ustašem premirje in — neodvisnost. To se pa zdi Špancem nekoliko prehudo. Da bi pozabili na vse krvave in denarne žrtve zadnjih let ter se popolnoma odrekli pravicam do Kube, to jim je naravnost nemogoče.

Ker torej Amerikanci ne odstopijo od svojih zahtev, Španci tudi ne odjenjajo, — je vojna skoro neizogibna. Kdo bi v tej vojni zmagal, to je še veliko vprašanje.

Španci imajo dobro izvežbano armado. Ta armada je vstrajala celih 600 let v boju proti nekrščanskim Mavrom, in ošabni Napoleon Bonaparte je bil pošteno tepen na Španskem. Tudi mornarico imajo Španci jako izurjeno. Nasprotno pa je armada ameriška slaba; brodovje imajo sicer precej dobro, toda mornarje naberole v slučaju vojne ter napolnijo z njimi svoje ladije. Torej tudi Amerikanci nimajo še zmage v žepu, čeprav tako možko nastopajo.

Apostelj miru, nas sveti oče papež Leon XIII. se na vse načine prizadeva, da bi odvrnil prelivanje krvi. Neprenehoma daje svojemu poslaniku na španskem dvoru navodila, kako naj posreduje med obema vladama.

Tudi naš presvitli cesar Fran Josip se je obrnil do družih vladarjev ter jih naprosil, naj tudi ti s svojim vplivom, če mogoče odvrnejo vojno. Amerikanska vlada je odločno odklonila vsako vtikavanje družih vlad v njih razmere, le na posredovanje sv. očeta se ozira tudi amerikanska vlada, in če se morebiti vojna vendar prepreči, bode to zasluga samega sv. očeta Leona XIII.

I. Bratovske zadeve

molitvenega apostoljstva.

Nameni za mesec april (mali traven) 1898.

(Spis potrjen in blagoslovljen od sv. Očeta.)

a) Glavni namen:

Duh ljubezni.

b) Posebni nameni:

15.) **Sv. Slegfried.** Dostojna priprava na sprejem prvega sv. obhajila. Zapuščeni in pozabljeni. Na obeh bolni.

16.) **Sv. Droge.** Da bi se oprostila umetnost in znanost iz službe greha in laži. Neko znanstveno podjetje.

17.) **Bela nedelja.** Dostojno praznovanje prvega sv. obhajila. Obnovitev sklepov in mišljenj bivših prvoobhajancev.

18.) **Sv. Vikterp.** Često oskrunjena svestost zakona. Pomoč v hudih skušnjavah.

19.) **Sv. Verner.** Dejansko slušanje papeževih okrožnic. Postavno varstvo za čut sramote.

20.) **Sv. Hildegunda.** Krščanska kmečka društva in delavske zveze. Nedeljsko praznovanje pri železničarjih.

21.) **Sv. Anzelm.** Angleško in Irsko. Duh pobožnosti in znanosti za duhovnike in duhovniške kandidate.

Molitev,

(ktero naj bi molili udje molitvenega apostoljstva.)

Gospod Jezus Kristus! V edinosti s tistim Božjim namenom, s katerim si Ti, sam Bog, Gospoda poveljčal nekdanj na zemlji s Svojim presv. Sercem, in Ga še sedaj neprenehoma v najsv. Zakramentu po vsem svetu do konca časov poveličuješ, in du posnemam presv. Serce preblažene, vselej brezmadežne Device Marije, Ti darujem danes in vsak hip današnjega dneva vse svoje namene in misli, vsa svoja čutila in želje, vsa svoja dela in besede. (100 dnij odpustka enkrat na dan Leon XIII 1885.)

Zlasti Ti jih darujem za duhovne vaje, kakor tudi za vse v tem mesecu in zlasti današnji dan udom molitvenega apostoljstva priporočene zadeve.

O sladko Serce mojega Jezusa. stori, da Te vedno bolj ljubim! Amen. (Vsakikrat 300 dnij odpustka; enkrat v mesecu, če se moli vsak dan, popolni odpustek. Pij IX. 26 listop. 1876.)

Sladko serce Marijino, bodi moje rešenje! (300 dnij odpustka vsakikrat. Pij IX 1852.)

O sveti Jožef, predpoda in varh častilcev presv. Serca Jezusovega, prosi za nas! (100 dnij odpustka enkrat na dan. Leon XIII 1892.)

Sveti nadangelj Mihael, sv. Bonifacij, bl. Peter Kanizij, prosite za nas!

II. Bratovske zadeve N. lj. Gospé presv. Jezusov. Srca.

V molitev priporočeni:

Na milostljive priprošnje N. lj. G. presv. Jezusovega Srca, sv. Jožefa, sv. Nikolaja, ss. Mohorja in Fortunata. naših angeljev varhov in vseh naših patronov Bog dobrotno odvrni od naše dežele poboje, umore in samomore, odpad in brezverstvo, prešestovanje in vse nečistosti, sovraštva, preklinjevanja in vse pošastne pregrese. — Neka oseba, da bi se nje srčne želje spolnile.

Zahvala:

V velikih nadlogah, ktere sem imela prestajati, obrnila sem se z zaupanjem do sv. Jožefa, naj mi on pomaga, najmočnejši pomočnik v nadlogah, z obljubo, ako bom uslišana, da hočem v »Danici« razglasiti. In glejte, uslišana sem bila. Torej vsi, ki ste v sili: »Pojdite k sv. Jožefu!« M. V.

Listek za raznoterosti.

Umr! je dne 11. t. m. v Ljubljani dr. Jernej Zupanc, c. kr. notar. Pokojnik je bil vrl rodoljub slovenski in ob enem tudi pošten katoličan. Storil je ubožcem in dijakom veliko dobrega. Naj uživa večni mir!

Kanonično vmeščen je bil v torek na župnijo Rob č. g. župnik Fr. Pešec.

Novomašniki iz tretjega leta so v ljubljanski škofiji določeni do sedaj ti-le gospodje bogoslovci: Abram Anton, Brajec Jožef, Bukovic Henrik, Kleindienst Jakob, Koritnik Anton, Potokar Jožef, Batajc Anton in Žust Jakob.

Cerkvena slovesnost v uršulinskem samostanu. Prevzvišeni knez in nadškof goriški dr. Jakob Missia opravili so danes zjutraj ob 8. uri v tukajšnji uršu-

linski cerkvi cerkveno opravilo slovesne preobleke ter vsprejema v samostan za naslednje štiri gospodičine-postulantinje: Frančiško Jenko iz Ljubljane kot sestro M. Borgia, Ivano Kremžar z Glinc pri Ljubljani kot s. M. Elizabeto, Magdaleno Čech iz Hudolina pri Brnu na Moravskem kot s. Filipino, in Amalijo Roggy iz Attanga na Gor. Avstrijskem kot s. M. Magdaleno — Bog naj jih spremlja s svojo milostjo!

Romarji v Jeruzalem. Včeraj so se odpeljali avstrijski romarji v Palestino. Tudi izmed Slovencev je, kolikor nam znano, šel na pot č. g. Josip Kosec, vikar iz Novakov pri Cirknem.

V izložbi katoliške knjigarne je izstavljenih več slik novega ljubljanskega knezoškofa dr. Jegliča. Možu se že na obrazu pozna plemenitost njegovega duha.

Ljubljana. Veliki četrtek so prevzvišeni gospod knez in nadškof goriški v Ljubljanski stolnici umivali noge dvanajsterim starčkom. Najstarejši med njimi šteje 84 let. Skupna starost vseh „jogrov“ pa je 896 let.

Vsled posebne pravice, katero so dobili prevzvišeni metropolit goriški od sv. očeta, so podelili v nedeljo ob 11ih neštevilni množici papežev blagoslov, s katerim je bil združen popolni odpustek za tiste, ki so vredno opravili spoved in sv. obhajilo.

Velikonočne procesije so se vršile v najlepšem vremenu z največjo slovesnostjo, in sicer: Na veliko soboto ob treh popoldne pri Uršulinkah, o polu petih v stolnici, ob petih v Trnovem in pri sv. Petru, ob šestih pri sv. Jakobu in oo. frančiškanih, v nedeljo zjutraj ob štirih pa v novi cerkvi pri Srcu Jezusovem. Udeležba pri vseh procesijah je bila velikanska; poleg vseh višjih dostojanstvenikov je bilo častno zastopano tudi vojaštvo z godbo.

Umivanje nog na veliki četrtek. Skupna svota let dvanajsternih starčkov, katerim je presvetli cesar veliki četrtek umival noge, znaša 1081 let, in svota let dvanajsternih ženic, katerim naj bi bila cesarica umivala noge, 1086. Cesarica letos ni umivala nog, ker je boleha, pač pa je ženice obdarila.

Procesija, zaobljubljena o potresu se je vršila, kakor druga leta, tako tudi letos veličastno. Od stolnice je šla procesija ob treh popoldne pred nunsko cerkev, kamor so prišle ob istem času procesije drugih fará. Potem so se pele lavretanske litanije. Vsakega je moralo prešiniti čustvo ginjenja in pobožnosti, ko je čul, s kakim zaupanjem je odpevala toliko tisoč ljudij broječa množica staro in še vedno krasno pesem:

»Marija k Tebi uboge reve,
Mi zapuščeni upijemo;
Objokani otroci Eve
V dolini solz zdihujemo.«

Potem so se opravile molitve za odvrnjenje potresa, in ko so podelili prevzv. knezonadškof blagoslov z Najsvetejšim, so se razšle procesije, vsaka zopet v svojo cerkev, kjer je bil k sklepu še jedenkrat blagoslov s presv. rešnjim Telesom.

Do deset tisoč ljudij broječa množica, ki se je bila vdeležila procesije, je pričala, da ljubljancje še niso pozabili onih strašnih dnij trpljenja in strahu. — Naj bi verniki le še nadalje trdno zau-

pali v Božjo pomoč, gotovo jim Bog ne bode odtegnil svoje usmiljene roke.

Posvečevanje zvonov. Prevzvišeni knezonadškof so posvetili v sredo dopoldne nastopne zvonove, in sicer: Pet zvonov za mestno župno cerkev sv. Petra in Pavla v Oseku, jeden zvon za župno cerkev Matere Božje v Komletincih v Slavoniji, jeden zvon za kapelo v župniji Kirchbach na Štajerskem, jeden zvon za župnijo Pišec na Štajerskem, dva zvonova za kapelo Matere Božje na Jušici, trije zvonovi za župno cerkev Kristusovega vnebohoda v Bučjah na Hrvatskem, jeden zvon za župno cerkev sv. Jakoba v Waltendorfu, jeden zvon za kapelo Mar. Snežnice v Deževicah v Bosni.

Dober zgled je boljši nego najlepša pridiga. Neka dne je pridigal Janez Fernandez, tovariš sv. Frančiška Ksav., v japonskem mestu Amanguki. Tu se mu približa nekdo izmed poslušalcev, in se dela, kakor bi mu hotel nekaj povedati. V resnici pa se je priplazil za to, da mu je v obraz pljunil. Misionar ne pokaže nobene nevolje, ne reče žal besede, marveč vzame robec iz žepa, se obriše in govori dalje. Vsak je občudoval govornika, ki se je tako možko zatajeval, in nazadnje so strmeli tudi tisti, ki so se sprva smejali. Neki mesti učenjak, ki je bil zraven in je vse to videl, se ni mogel zdržati teh le besed: »Ta tujec ima prav, ko trdi, da je nauk, ki ga nam oznanjuje, nebeški. Postava, ki daje človeku toliko poguma, toliko velikodušnosti, in omogočuje, da se človek tako zatajuje, kakor govornik, taka postava more samo iz neba priti.« Komaj je bila pridiga končana, je priznal učenjak javno, da ga je krepost pridigarjeva ganila in da prestopi v katoliško cerkev. Prosil je sv. krsta, in je tudi kmalu prejel belo krstno oblačilo. Kmalu na to se je spreobrnilo mnogo drugih ljudij, ki so tako pokazali, da lep zgled več naredi, nego še tako lep govor.

Podoba Matere Božje ob eksploziji bombe. Iz ruskega mesta Kurska se poroča: 20. sušca se je razletela v znamenjskem samostanu bomba. Neznani mož jo je bil položil pod okvir čudežne podobe znamenjske Matere Božje. Bomba je razbila železni okvir, stopnice, svečnike, okna in vrata. V steni se je pokazala razpoka. Podoba Matere Božje pa je ostala nepoškodovana.

Dobrotni darovi.

Za sv. Detinstvo: M. Dovič, 1 gld. 40 kr. — M. Traven 1 gld. — Terezija Cesar 30 kr. — Martin Juparčič 2 gld. — Č. g. kanonik Janez Rozman 10 gld. — Č. g. Fr. Perpar, župnik v Zagradcu, 2 gld. 90 kr. — Iz Škofje Loke neimenovana žena, 25 gld. — Prelat g. dr. Andrej Čebašek, stolni dekan, 5 gld. — Čast. g. Ivan Smukavec, kapelan na Blokah, 20 gld. — Šolarji iz Dražgoš 1 gld.

Za cerkev sv. Jožefa v Prjedoru: Iz Idrije, 6 gld. več častik sv. Jožefa s priprošnjo, da bi jih sv. Jožef varoval vsih dušnih in telesnih nezd, ter jim posebno ob smrti na strani stal. — Gospa Jarčeva v Medvodah 2 gld. — Ljudmila 3 gld. — Neimenovana 10 gld. — J. K. 5 gld.

Za kruhe sv. Antona: Dve osebe 1 gld. — J. K. 1 gld.

Za razširjanje sv. vere: Iz Škofje Loke, neimenovana žena, 25 gld. —

Za reene dečke v zavodu Banjaloka: Ljudmila 2 gld.

Za monsign. Jeranovo dijaško mizo: Neimenovana 3 gld.

Za varhe božjega groba: M. Saje 1 gld. 50 kr.